

Lähtudes kohanimenõukogu põhimääruse § 5 lõikest 1 toimus kohanimenõukogu koosolek täielikult elektroonilisel kujul.

Tallinn

Algus kell 14.00

lõpp kell 16.00

Juhatas: Peeter Päll

Protokollis: Timo Torm

Võtsid osa: Raivo Aunap, Taavi Pae, Pikne Kama, Marja Kallasmaa, Mall Leht, Evar Saar, Liisi Lumiste, Uudo Timm, Martin Kulp, Mart Uusjärv, Olev Veskimäe

Puudusid: Väino Tõemets, Ilmar Tomusk, Hendrick Rang

Kutsutud: Hendrik Põldoja

PÄEVAKORD:

1. Kuutsemäe nimekujust
2. Äärepere pärnade nimest
3. Vasavere Mustjärve nimest
4. Külanimede erisuse taotlemisest Kihnu Vallavalitsuse poolt
5. Vabariigi Valitsuse korralduse „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine“ eelnõu arutelu
6. Mägede nimedest
7. Ühistranspordipeatuste nimede hääldest

1) Kuutsemäe nimekujust

Mall Leht selgitab, et 2020. aasta lõpus saabus Maa-ametile küsimus Kuutsemäe nimekuju kohta. Pöörduja toob välja, et Valgamaal Otepää vallas asuva mäe nimi on Maa-ameti põhikaardil *Kuudse mägi* ning uurib, kas tegemist on kirjaveaga või uue nimega. Ta lisab, et Maa-ameti poolt selgitati pöördujale, et tegemist on ajaloolise murdelise kohanimega, mis tekkis 19. sajandil tartu keeles. Ajaloolised kohanimed on kohanimeseaduse kohaselt eelistatud kohanimed. Mall Leht toob välja, et kohalikud inimesed eelistavad kohanime nimekuju *Kuutsemägi*. Ta uurib kohanimenõukogult, mida sellises olukorras oleks otstarbekas ette võtta.

Evar Saar selgitab, et näiteks Võrus kannab linnaosa nime *Kubja*, kuid seal linnaosas paiknev spaahotell kannab nime *Kubija*. Ta toob Võru juhtumile tuginedes välja, et

mõlemad nimekujud võiksid edasi elada kumbki omas valdkonnas, *Kuudse mägi* mäetipu kui geograafilise koha nimi ja *Kuutsemägi* kui üldtuntud spordi- ja vabaajaobjekti nimi.

Marja Kallasmaa selgitab, et 1977. aasta reformi tulemuseks oli see, et üldkasutatavad nimed tuleb kirjutada kirjakeeles ning mikrotoponüümid kirjutatakse murdeliselt. Seetõttu on ka osad loodusnimed murdelises kirjas.

Peeter Päll toob välja, et sama päritolu nimede puhul peab kohanimeseaduse kohaselt kasutama sama nimekuju. Ta uurib, kuidas sellele nõudele tuginedes nimeküsimus lahendada. Ta teeb ettepaneku, et mõlema nimekuju säilitamiseks võiks mõelda rööpnimede kehtestamise peale. Ta uurib kohanimenõukogu arvamust rööpnimede kehtestamise osas.

Mall Leht toob välja, et kui ametlikult määrata mõlemad nimekujud, siis on need võrdsed. Ta lisab, et järvede puhul on seda võimalust kasutatud.

Mart Uusjärv lisab, et otsustusõigus selles küsimuses peaks olema kohalikul omavalitsusel. Ta teeb ettepaneku, et kohanimenõukogu võiks anda oma soovitusel Otepää vallale.

Otsustati:

- 1. Teha kohanimenõukogu poolt Otepää vallale ettepanek määrata mäe kui geograafilise objekti põhiniimeks *Kuudse mägi* ning ametlikuks rööpnimeks *Kuutsemägi*.**
- 2. Kohanimeregistri vastutaval töötlejal lisada kohanimeregistrisse mitteametliku nimena *Kuutsemägi*.**
- 3. Kaaluda edaspidi kohanimeseaduses kohanimede ühtlustamise nõude üle vaatamist murdeliste kohanimede osas.**

2) Äärepere pärnade nimest

Timo Torm teatab kohanimenõukogule, et Maa-ametile laekus küsimus Lääne-Virumaal Väike-Maarja vallas asuvate *Äärepere* pärnade nime osas. Ta selgitab, et pöörduja toob välja, et pärnade juures paikneva sildi peal oli kirjas, et tegemist on *Järvepera* pärnadega, kuid Maa-ameti põhikaardi kohaselt on tegemist *Äärepere* pärnadega. Timo Torm selgitab, et erinevates andmebaasides on kasutusel erinevad nimed. Ta toob välja, et Keskkonnaregistris on pärnade nimeks määratud *Järvepere* pärnad, kuid kohanimeregistrisse on kantud ka *Äärepere* pärnad ning *Järvepera* pärnad.

Timo Torm tutvustab kohanimeuurija Tõnu Raudsepalt saadud seisukohta: „*Õige on Äärepere, mitte Järvepera ega Järvepere. Viimased on Äärepere nime moonutused ilmselt võõrkeelsete kaartide ja plaanide mõjul. Neid moonutatud nimekujusid levitas kunagi kahetsusväärset koduloolane Helmut Joonuks arvukate kirjutiste kaudu. Lääne-Virumaa kohanimede põhjalikuim uurija Eduard Leppik on selgitanud, et Helmut Joonuks lõi need moonutatud nimed võõrkeelsetel kaartidel ja plaanidel esinevate kohanimede põhjal (Kiltsi mõisa plaanil (1867) Dorf Jerweperre, talu plaanil (1867) Järeperre). Ajaloolise Äärepere*

küla hävitas Kiltsi mõisnik 19. sajandi lõpus, kuid see taastus 1920. aastail Liivaküla osana“.

Timo Torm selgitab, et oleks vaja otsustada, milline on pärnade õige nimi.

Uudo Timm toob välja, et üheski õigusaktis, millega pärnad kaitse alla on võetud, ei ole pärnade nime mainitud, seetõttu on võimalik keskkonnaregistris nimesid muuta.

Peeter Päll teeb kohanimenõukogule ettepaneku kinnitada, et pärnade õige nimi on Äärepere pärnad.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Peeter Pälli ettepanekuga.

Otsustati:

- 1. Kohanimenõukogu kinnitab, et pärnade õige nimi on *Äärepere pärnad*, Maa-ametil teha registris vastavad parandused ning määrata kohanimeregistris pärnade mitteametlikuks esikohanimeks *Äärepere pärnad*.**
- 2. Maa-ametil vastata pärnade nime osas pöördunud inimesele.**
- 3. Kohanimenõukogul teatada Keskkonnaagentuurile vajadusest teha parandused pärnade nimede osas keskkonnaregistris.**

3) Vasavere Mustjärve nimest

Timo Torm teatab, et Maa-ametit on teavitatud ebakõlast Ida-Virumaal Kurtna mõhnastikus asuvate järvede nimede osas. Ta lisab, et ebakõla puudutab Pannjärve liivakarjääri kujunenud tehisjärve koodiga VEE20551 nime. Timo Torm selgitab kohanimenõukogule, et Eesti topograafia andmekogus kannab järv nime *Vasavere Mustjärv*. Ta lisab, et kohanimeregistris on järve ametlikuks põhinimeks *Vasavere Mustjärv*, kuid selgitab, et avalikult saada olevate andmete põhjal on see nimi eksitav. Timo Torm toob välja, et *Vasavere Mustjärve* nime peaks kandma praeguseks soostunud veekogu, mis asub Pannjärve liivakarjäärist põhjas *Konna-* ja *Lusikajärve* vahel. Keskkonnaregistri kohaselt peaks veekogu koodiga VEE20551 kandma nime *Vasavere järv*.

Timo Torm edastab kohanimenõukogule Alutaguse vallavalitsusest saadud info: „*Kohalikud inimesed on veendumusel, et tehisjärve näol ei ole kindlasti tegemist Vasavere Mustjärvega. Samas ei kasutata ka Vasavere järve nime, vaid pigem on kasutusel nimi Pannjärve karjäär või Pannjärve liivakarjäär*“.

Timo Torm uurib kohanimenõukogu liikmetelt, kas kohanimenõukogu liikmetel on järve nime osas ettepanekuid.

Taavi Pae toob välja, et *Mustjärv* tehisveekogu nimena on kindlasti vale.

Evar Saar uurib kohanimenõukogu liikmetelt, kas nimi *Vasavere järv* oleks tehisveekogu nimena sobiv.

Uudo Timm toob välja, et kohanimenõukogus on järvede temaatikat kunagi arutatud ning selgitab, et järvede nimetamisel ei ole nende päritolu rõhutamine oluline, mistõttu on *Vasavere järv* järve nimena sobiv.

Mall Leht teeb ettepaneku kinnitada muuks mitteametlikuks nimeks ka *Pannjärve karjäär*. Ta selgitab, et see annab signaali, et tegemist ei ole avaliku veekoguga.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Evar Saare, Uudo Timmi ja Mall Lehe ettepanekutega.

Otsustati:

- 1. Nimi *Vasavere Mustjärv* tehisveekogu nimena on eksitav. Kohanimenõukogu kinnitab veekogu mitteametlikuks esikohanimeks *Vasavere järv*. Muuks mitteametlikuks nimeks kinnitada *Pannjärve karjäär*.**
- 2. Kohanimenõukogul teavitada Alutaguse valda ning Keskkonnaagentuuri nimede kinnitamisest.**

4) Külanimede erisuse taotlemisest Kihnu Vallavalitsuse poolt

Timo Torm selgitab, et Kihnu Vallavalitsus on esitanud taotluse külanimede erisuse taotlemiseks. Ta lisab, et taotlus on ajendatud soovist määrata Kihnu saarel asuvatele külanimedele kihnupärased külanimed, millele kohanimenõukogu eelmisel koosolekul nõusoleku andis.

Timo Torm toob välja, et Kihnu Vallavolikogu arutas külanimede määramist 21.01.2021.a volikogu istungil ja leidis, et liigisõna lisamine murdelisele külanimele on väga kohmakas ja viib tagasi aega, kui esines palju küla-lõpuga külade nimesid. Nii ka Kihnus. Varasemalt oli kasutuses *Linaküla küla* ja *Rootsiküla küla*. Külanimede kihnupäraseks muutmise eesmärk ei ole kunagi olnud Kihnu külanimedele veel liigisõna "küla" lisamine. Ta lisab, et Kihnu Vallavolikogu palvel palub Kihnu Vallavalitsus kohanimenõukogu seisukohta Kihnu külanimede määramiseks ilma liigisõna „küla“ lisamata, kuna liigisõna „küla“ sisaldub juba murdelistes külanimedes *Ruotsikülä*, *Ljönakülä* ja *Siärekülä*. Ka ei kasutata murdes *Lemsi küla* puhul liigisõna „küla“ vaid lihtsalt *Lempsi*. Kihnu Vallavolikogu hinnangul ei ole liigisõna "küla" eesti kirjakeelest nii erinev, et kolmandad isikud selle tähendust ei mõistaks. Pigem rõhutab see piirkonna eripära.

Peeter Päll selgitab, et liigisõna ära jätta ei ole võimalik, kuid nendib, et seadusest tulenevad nõuded mõnevõrra loomulikku keelepruuki häirivad.

Evar Saar arvab, et kui külanimi juba sisaldab sõna „küla“, siis võiks seda ka loendites ja registrites kasutada saada nii, et kirjakeelset liigisõna „küla“ lisama ei peaks.

Peeter Päll leiab, et kohanimenõukogu võiks mõelda õigusnormide täiendamisele selliselt, et tekiks võimalus liigisõna „küla“ ära jätmiseks juhul, kui külanime nimetuuma juba sisaldab sõna „küla“, kuid lisab, et see vajab siiski põhjalikumalt analüüsi.

Evar Saar toetab Peeter Pälli ettepanekut.

Martin Kulp selgitab, et sellisel juhul oleks vaja muuta Vabariigi Valitsuse määrust.

Peeter Päll teeb ettepaneku selgitada Kihnu Vallavalitsusele liigisõna kasutamise tingimusi ning tuua kohanimenõukogu poolt saadetavas kirjas välja, et avalikel siltidel ei ole liigisõna „küla“ kasutamine vajalik, vaid võimalik on kasutada ainult nimetuuma.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Peeter Pälli ettepanekutega.

OTSUSTATI:

- 1. Hetkel kehtiva õigusraamistiku kohaselt ei ole erandi tegemine võimalik, kuid kohanimenõukogu uurib ja analüüsib võimalusi liigisõna „küla“ mittelisamise võimaldamiseks.**
- 2. Kohanimenõukogul vastata Kihnu Vallavalitsusele ning selgitada liigisõna kasutamise võimalusi.**

5) Vabariigi Valitsuse korralduse „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine“ eelnõu arutelu

Timo Torm annab teada, et Rahandusministeeriumile on kooskõlastamiseks saadetud Vabariigi Valitsuse korraldus „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine“ eelnõu. Timo Torm selgitab, et nimekirja on lisatud veekogusid, mida seal varem ei olnud, mõned veekogud on nimekirjast välja arvatud ning veekogude nimesid ja veekogude andmeid on täpsustatud, mistõttu lisas ta teema kohanimenõukogu päevakorda. Timo Torm selgitab, et Keskkonnaministeeriumi poolt koostatud nimekiri põhineb keskkonnaregistri andmetel.

Mall Leht selgitab, et Maa-amet analüüsis veekogude nimekirja ning leidis, et hetkel on teada et umbes 100 nime puhul ei lange need kohanimeregistri (KNR) nimedega kokku. Enamik nendest on võimalik kergesti siiski seostada KNR-is oleva nimega (tegu on kirjepildi erisustega) – mõningad on aga sisuliselt erinevad ja vaja on teha ettepanek nimesid KNR-iga ühtlustada. Näiteks tuleb otsustada, mida teha Pedeli paisjärvedega. Avalikult kasutatavate veekogude nimekirjas on toodud välja *Pedeli esimene paisjärv*, *Pedeli teine Paisjärv*, *Pedeli kolmas Paisjärv* ja *Pedeli neljas Paisjärv*. Lisaks toob ta välja *Voore ökopaisjärve* nime, mis tuleks nimekirjas samuti ära muuta. Mall Leht lisab, et kohanimeregistrisse on *Pedeli järvede* puhul kantud *Alumine järv*, *Keskmine järv* ning *Ülemine järv*, ta toob välja, et ühel järvel, mis jääb *Alumise järve* ning *Keskmise järve* vahele, nimi puudub.

Timo Torm selgitab, et Valga Vallavalitsusest saadud informatsiooni kohaselt on järved nummerdatud seetõttu, et neid oleks lihtsam üksteisest eristada projektidele vahendite taotlemisel. Muidu oleks järvede üksteisest eristamine keerulisem.

Mall Leht toob välja, et kohanimenõukogul on võimalus nimeta järvele nimi kinnitada. Ta lisab, et avalikult kasutatavate veekogude nimistu peaks sisaldama neid nimesid, mis on kantud kohanimeregistrisse. Ta lisab, et seda põhimõtet tuleb järgida ka nende hargtäiendiga nimede puhul, mis on avalikult kasutatavate veekogude nimekirjas põhinimede kõrval sulgudes välja toodud.

Mall Leht toob välja, et kuna kohanimeregistri ning keskkonnaregistri vahel ei toimu regulaarset andmevahetust, siis ei ole keskkonnaregistri andmed kohanimeregistri andmetega kooskõlas.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Mall Lehega, et numbreid sisaldavad nimed ei sobi ning nimekirja tuleks muuta.

Olev Veskimäe toob välja, et *Alumise järve* ja nimeta järve puhul pole märkimisväärset kõrguste vahet, samas *Ülemise-* ja *Keskmise järve* ning *Keskmise järve* ja nimeta järve vahel on kõrguste erinevused ligikaudu pool meetrit. Ta lisab, et sellisel juhul võib rääkida kolmest eraldi järvest, mitte neljast.

Uudo Timm toob välja, et keskkonnaregistris on ikkagi neli erinevat järveosa välja toodud, ning lisab, et sellisel juhul tuleks seda ka nimetamisel arvestada.

Peeter Päll uurib, kuidas nelja Pedeli järve nimeküsimus lahenduse saada võiks. Ta leiab, et nimeta järve võiks nimetada *Vahejärveks* ning teha sellekohase ettepaneku Valga Vallavalitsusele.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Peeter Pälli ettepanekuga *Vahejärve* nime osas.

Timo Torm uurib, kas ka *Pedeli* peaks järvede nimedes kuidagi kajastuma.

Mall Leht selgitab, et järvedele on võimalik määrata rühmanimi *Pedeli järved*.

Mall Leht teeb ettepaneku kasutada nimekirjas nime *Voore ökopaisjärv* asemel nime *Leedimäe järv*, nii nagu on järve nimi KNR-is ning kasutada ka ülejäänud nimesid vastavalt Maa-ameti ettepanekutele. Voore ökopaisjärve nime mitte kanda KNR-i.

Kohanimenõukogu liikmed nõustuvad Mall Lehe ettepanekuga.

OTSUSTATI:

1. Kohanimenõukogu leiab, et *Keskmise järve ja Alumise järve* vahele jääva järve nimi võiks olla *Vahejärv*. Olemasolevate järvede soovituslik hargtäiend on *Pedeli*. Pedeli järvede rühmanimeks kinnitada *Pedeli järved*. Pedeli järvede nimed läbi rääkida Valga Vallavalitsusega.
2. Ülejäänud nimede osas teha ettepanek Keskkonnaministeeriumile kasutada avalike veekogude nimekirjas nimesid vastavalt Maa-ameti ettepanekutele (lisa 1).
3. Kohanimenõukogul informeerida Keskkonnaagentuuri vajadusest teha keskkonnaregistris parandusi enne nimekirja kinnitamist Vabariigi Valitsuse poolt.

6) Mägede nimedest

Mall Leht selgitab, et Maa-amet koostas 2020. aasta lõpus kaardi, millele märgiti ära omavalitsuste kõrgeim koht. Ta lisab, et mitmel kõrgematel punktidel puuduvad nimed. Mall Leht uurib kohanimenõukogu liikmetelt, kas kohanimenõukogu peaks kuidagi reageerima ning andma kohalikele omavalitsustele soovitusi nimede määramiseks.

Taavi Pae toob välja, et mitmel juhul ei pruugi kõrgeimad kohad eristuda, vaid tegemist võib olla maapinna eripäraga või tehislise objektidega (sild, prügimägi), mis aja jooksul võivad kaduda.

Kohanimenõukogu liikmed leiavad, et kõrgematele punktidele nime määramise vajalikkus peaks jääma kohalike omavalitsuste otsustada

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

7) Ühistranspordipeatuste nimede hääldest

Timo Torm teatab kohanimenõukogule, et 2020. aasta augustis moodustatud ühistranspordipeatuste nimede töörühm on oma tööülesande täitnud ning ettepanekud peatuse nimede hääldest parandamiseks edastatud AS Eesti Liinirongid kontaktile.

OTSUSTATI: Võtta info teadmiseks.

(allkirjastatud digitaalselt)

Peeter Päll

Koosoleku juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Timo Torm

Protokollija